

Lovforslag nr. L. 57. Fremsat den 25. oktober 1978 af justitsministeren.

Forslag

til

Lov om ændring af søloven, luftfartsloven og loven om fragtaftaler ved international vejtransport

(Ændring eller omregning af guldværdibestemmelser).

§ 1

I søloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 353 af 1. juli 1974, foretages følgende ændringer:

1. I § 192, stk. 1, ændres »700.000 francs« til: »46.666 særlige trækingsrettigheder (SDR)« og »16.000 francs« til: »1.067 SDR«.

2. I § 192, stk. 2, nr. 1, ændres »10.000 francs« til: »667 SDR«.

3. I § 192, stk. 2, nr. 2, ændres »50.000 francs« til: »3.333 SDR«.

4. I § 192, stk. 2, nr. 3, ændres »16.000 francs« til: »1.067 SDR«.

5. § 192, stk. 5, 1. pkt., affattes således:

»Ved særlige trækingsrettigheder forstås den i § 235, stk. 3, 2. pkt., omhandlede regningsenhed.«

6. I § 193, nr. 1, ændres »1.500 francs« til: »100 SDR«.

7. I § 193, nr. 2, ændres »200 francs« til: »13 SDR«.

8. I § 193, nr. 3, ændres »200 francs« til: »13 SDR«.

9. § 235, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Ved franc forstås en møntenhed, som består af 65½ milligram guld af en nihundredetusindedels finhed. Handelsministe-

ren fastsætter, hvorledes ansvarsbegrænsningsbeløbene skal omregnes til de af Den internationale Valutafond anvendte særlige trækingsrettigheder (SDR). Omregning af SDR til dansk mønt foretages efter kursen på den dag, da rederen stiller sikkerhed for sit ansvar, eller, hvis sikkerhed ikke stilles, på den dag, da betaling finder sted.«

10. I § 270, stk. 1, ændres »2.000 francs« til: »133 SDR« og »210 mill. francs« til: »14 mill. SDR«.

11. § 270, stk. 4, 1. pkt., affattes således:

»Ved særlige trækingsrettigheder forstås den i § 235, stk. 3, 2. pkt., omhandlede regningsenhed.«

12. I § 271, stk. 5, indsættes efter »olieforurening«: »eller konventionen som ændret ved protokol af 19. november 1976«.

13. I § 277, stk. 1, indsættes efter »olieforurening«: »som ændret ved protokol af 19. november 1976«.

§ 2

I lov om luftfart, jfr. lovbekendtgørelse nr. 381 af 10. juni 1969, som ændret senest ved lov nr. 222 af 18. maj 1977, foretages følgende ændringer:

1. § 111, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Medmindre andet følger af § 111 a, er ved befordring af passagerer beforderens ansvar for hver enkelt begrænset til 16.600

særlige trækingsrettigheder (SDR), jfr. stk. 5.«

2. § 111, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Ved befordring af indskrevet rejsegods eller gods er befordrerens ansvar begrænset til 17 SDR pr. kg.«

3. § 111, stk. 3, affattes således:

»For genstande, som passagererne beholder i deres egen varetægt, er befordrerens ansvar begrænset til 332 SDR for hver passager.«

4. § 111, stk. 5, affattes således:

»Ved SDR menes de særlige trækingsrettigheder, som anvendes af Den internationale Valutafond. Ved erstatningssøgsmål skal omregning af SDR til danske kroner foretages efter kursen på den dag, der afsiges dom.«

5. I § 126 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. For de befordringsaftaler, der omhandles i stk. 1, 1. pkt., gælder følgende ansvarsbegrænsninger i stedet for dem, der er

angivet i § 22 i lov nr. 123 af 7. maj 1937:

1) ved skade på passagerer: 8.300 SDR,
2) ved skade på indskrevet rejsegods eller gods: 17 SDR,

3) ved skade på rejsegods, der ikke er overgivet i befordrerens varetægt: 332 SDR.

Stk. 3. Ved SDR forstås den i § 111, stk. 5, omhandlede regningsenhed.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

§ 3

I lov nr. 47 af 10. marts 1965 om fragtaf-taler ved international vejtransport affattes § 29, stk. 2, således:

»Stk. 2. Erstatningen kan dog ikke overstige 8,33 SDR for hvert kilogram manglende bruttovægt. Ved SDR forstås de af Den internationale Valutafond anvendte særlige trækingsrettigheder (SDR). Omregning af SDR til dansk mønt foretages efter kursen på den dag, der afsiges dom, eller den dag, parterne er enige om.«

§ 4

Loven træder i kraft den 1. april 1979.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Inden for bl. a. transportrettens område findes en række regler, hvorefter transportørens eller andre skadevolderes erstatningsansvar er begrænset til et vist beløb, der er angivet som et antal guldfrancs eller på anden måde knyttet til værdien af guld. Disse regler bygger på internationale konventioner. Det må antages, at hensigten med at angive beløb i guldfranc i konventionerne navnlig har været at opnå en fælles grænse, som er upåvirket af valutakursændringer.

De nationale valutaer var tidligere entydigt knyttet til værdien af guld, og udregningen af modværdien af guldfrancen gav derfor ikke anledning til tvivl. Udviklingen på det internationale valutamarked 1968-78, hvor det hidtidige fastkurs-system gradvist blev opløst, medførte imidlertid vanskeligheder med hensyn til omregningen af guldfranc til national valuta.

Den 1. april 1978 trådte en ændring af Den internationale Valutafondoverenskomst i kraft. Ændringen er ratificeret af Danmark den 26. maj 1977. Efter denne ændring danner guldet ikke længere grundlag for det internationale valutasystem. Valutafonden anvender i stedet de såkaldte særlige trækingsrettigheder (SDR) som regningsenhed. Efter ændringen af overenskomsten om valutafonden er det usikkert, hvorledes modværdien af guldfranc i dansk mønt skal beregnes.

Som følge af ændringerne i det internationale valutasystem er der inden for rammerne af forskellige internationale organisationer i de senere år vedtaget ændringsprotokoller til en række konventioner, hvorefter SDR indføres i stedet for guldfranc. Det forberedes endvidere at ændre visse andre konventioner på samme måde. De vedtagne ændringsprotokoller er endnu ikke trådt i kraft.

Efter lovforslaget ændres de konventionsbundne regler om guldværdi i overensstemmelse med de vedtagne ændringsprotokoller. Lovforslagets gennemførelse vil således gøre det muligt for Danmark at ratificere protokollerne. For at undgå usikkerhed med hensyn til fortolkningen af guld-

francbestemmelserne foreslås det, at ændringerne sættes i kraft så hurtigt som muligt, selv om protokollerne endnu ikke er trådt i kraft.

Med hensyn til de områder, hvor danske regler om guldværdi bygger på konventioner, som endnu ikke er ændret, foreslås det, at vedkommende minister bemyndiges til ved bekendtgørelse at fastsætte, hvorledes de respektive guldfranc-beløb skal omregnes til SDR. Forslaget medfører, at retsikkerhed med hensyn til omregningen af guldfranc undgås også på disse områder, og at Danmark vil kunne ratificere de kommende ændringsprotokoller til konventionerne.

I det følgende redegøres der nærmere for baggrunden for og indholdet af forslaget.

2. I den gældende danske lovgivning findes guldværdibestemmelser bl. a. inden for transportretten og i lov om erstatning for atomskader (nukleare skader).

Sølovens kapitel 5, 6, 10 og 12 indeholder således en række bestemmelser om begrænsning af bl. a. bortfragterens erstatningsansvar til et bestemt antal guldfranc. Ved franc forstås i søloven en monethed, der består af 65½ milligram guld af en nihundredetusindedels finhed, jfr. § 235, stk. 3, 1. pkt. Denne enhed kaldes en Poincaréfranc.

Efter § 120, stk. 2, der bygger på en ændringsprotokol af 1968 til den i 1924 gennemførte konnossementskonvention, er rederens ansvar for gods fastsat til 10.000 frcs. for hver kollo eller anden enhed af godset eller 30 frcs. pr. kilo bruttovægt.

Rederens ansvar for passagerer og rejsegods svarer stort set til, hvad der er fastsat i den i Athen i 1974 gennemførte konvention om befordring af passagerer og deres bagage, der endnu ikke er ratificeret af Danmark. Efter § 192, stk. 1, er ansvaret for personskader begrænset til 700.000 frcs., mens ansvaret for forsinkelse i forbindelse med befordring af passagerer er begrænset til 16.000 frcs. § 192, stk. 2, begrænser ansvaret for tingsskader til 10.000 frcs. pr. passager for håndbagage, 50.000 frcs. pr. køretøj, heri inkluderet håndbagage, som medføres i eller på køretøjet, og 16.000 frcs. pr. passager for andet rejsegods. § 193 giver rederen

mulighed for at aftale en vis selvrisiko, der andrager 1.500 frcs. pr. køretøj, 200 frcs. for rejsegods og 200 frcs. for tab som følge af forsinkelse.

De særlige regler om begrænsning af rederens samlede ansvar, det såkaldte globalansvar, bygger på en i 1957 gennemført international konvention om begrænsning af rederens ansvar. Efter § 235 er rederens ansvar herefter begrænset til 1.000 frcs. pr. ton af skibets drægtighed, dog mindst 150.000 frcs. Denne begrænsning pr. ton forhøjes dog i tilfælde af personskade med 2.100 frcs. pr. ton, dog mindst 630.000 frcs.

Endelig indeholder § 270, stk. 1, nogle særlige begrænsningsregler, der bygger på en i 1969 gennemført konvention om det ansvar for olieskader, som påhviler ejeren af et skib, der transporterer olie i bulk som last. Ejeren kan her begrænse dette ansvar til 2.000 frcs. pr. ton af skibets drægtighed, idet dog det maksimale ansvar ikke skal kunne overstige 210 mill. frcs.

Luftfartsloven indeholder i § 111, stk. 1-3, bestemmelser om begrænsning af luftbefordrerens ansvar for skade på passagerer, indskrevet rejsegods og håndbagage. Ansvarsgrænserne hviler på en konvention angående indførelse af visse ensartede regler om international luftbefordring, Warszawa-konventionen af 12. oktober 1929, som ændret ved Haag-protokollen af 28. september 1955. De beløb, der er anført i § 111, stk. 1-3, henholdsvis 124.205 kr., 126 kr. og 2.485 kr., repræsenterer en omregning via guldkroneværdi af de ansvarsgrænser, der indeholdes i Warszawa-konventionens art. 22, som ændret ved Haag-protokollens artikel XI, nemlig henholdsvis 250.000 francs, 250 francs og 5000 francs. Ved franc forstås herved Poincaréfrancs.

Oprindeligt var ansvarsgrænserne angivet i guldværdi. For at lette mulighederne for til enhver tid at få oplyst det hertil svarende beløb i danske kroner ændredes angivelserne ved lov nr. 178 af 30. april 1969 til kroner, og samtidig blev den nuværende bestemmelse i § 111, stk. 5, 2. punktum, indsat. Med hjemmel heri har ministeriet for offentlige arbejder ved bekg. nr. 345 af 24. juli 1975 bekendtgjort de da gældende ansvarsgrænser. Senere ændringer er ikke bekendtgjort.

Efter § 29 i *lov om fragtaftaler ved international vejtransport* er fragtførerens erstatningsansvar for hel eller delvis bortkomst af godset begrænset til 25 guldfranc for hvert kilogram manglende bruttovægt. Ved franc forstås guldfranc med en vægt af 10/31 gram af 0,900 finholdighed. Denne guldfranc kaldes Germinalfrancen. Loven om internationale fragtaftaler bygger på den såkaldte CMR-

konvention, der er afsluttet den 19. maj 1956 inden for De forenede Nationers økonomiske Kommission for Europa.

Reglerne om *international jernbanetransport* findes i to konventioner, der omhandler henholdsvis befording af gods (CIM) og befording af personer og rejsegods (CIV) samt i en tillægskonvention til CIV-konventionen vedr. jernbanens ansvar for rejsendes død og tilskadekomst. Bestemmelserne i disse konventioner er indkorporeret i dansk ret ved bekendtgørelse i Lovtidende, jfr. DSB-lovens § 2. En række af konventionernes regler indeholder guldfrancangivelser, navnlig om begrænsning af jernbanernes erstatningsansvar. Den guldfranc, der benyttes i jernbanekonventionerne, er Germinalfrancen.

Lov om erstatning for atomskader (nukleare skader), der bygger på internationale konventioner, indeholder regler om begrænsning af anlægsindehaverens og statens erstatningsansvar. Ansvarsgrænserne er i loven i et vist omfang udtrykt i de afregningsenheder, som er angivet i Den europæiske Valutaoverenskomst af 5. august 1955, således som disse beregnedes den 29. juli 1960. En afregningsenhed består af 0,88867088 gram fint guld.

3. Det internationale valutasystem var oprindeligt et pariværdisystem, der var fastlagt ved den såkaldte Bretton-Woods-aftale af 1944, hvorved Den internationale Valutafond oprettedes. Efter aftalen var der for hver enkelt valuta fastsat en pariværdi, der var udtrykt i en given mængde guld for en enhed af den pågældende valuta. De fastsatte værdier kunne – bortset fra meget begrænsede udsving – kun ændres ved en officiel devaluering eller revaluering. Det var imidlertid kun USA, der købte og solgte guld til den fastsatte pris. De øvrige af Valutafondens medlemslande opfyldte deres pariværdiforpligtelse ved at holde en fast kurs i forhold til dollaren. Under dette system med faste kurser gav udregningen af modværdien af ansvarsbegrænsningsbeløbene i guldfranc i den nationale lovgivning ikke anledning til tvivl.

I 1968 ophørte USA imidlertid efter aftale med en række andre lande med at købe og sælge guld på markedet og erklærede, at det guld, som centralbankerne rådede over, alene skulle bruges til transaktioner mellem monetære myndigheder. Guldmarkedet blev således delt i et »officielt marked«, hvor transaktioner mellem myndigheder skete til den officielle pris som anmeldt til Valutafonden, og i et »frit marked«, hvor prisen blev bestemt af udbud og efterspørgsel. Guldprisen på det fri marked steg herefter kraftigt, og den har i perioder været ca. fem gange større end den offici-

elle guldpris. På baggrund af opsplitningen af guldmarkedet opstod der spørgsmål om, hvilken guldpris der skulle anvendes ved udregningen af modværdien af ansvarsbegrænsningsbeløbene i guldfranc i lovgivningen. Da en omregning på grundlag af prisen på det fri marked ville føre til en pludselig voldsom stigning af ansvarsbegrænsningsbeløbene med uoverskuelige konsekvenser, har det i Danmark i praksis været fast antaget, at omregningen skulle ske på grundlag af den officielle guldværdi.

I august 1971 suspendede USA imidlertid sin forpligtelse til at indløse dollar i guld og lod dollarkursen flyde frit, så at der ikke var noget fast forhold mellem guld og dollar. Dette var ensbetydende med, at det hidtidige fastkurssystem var brudt sammen, og at ikke alene dollaren, men også de fleste andre vigtige valutaers kurser var flydende. Efter en række kursjusteringer vendte man dog i december 1971 atter tilbage til et fastkurssystem. I stedet for at anmelde nye pariværdier anmeldte mange lande imidlertid nu såkaldte centralkurser, der ikke havde den samme forpligtende karakter som pariværdier, idet de bl. a. kunne ændres uden Valutafondens forudgående godkendelse. De tidligere anmeldte pariværdier blev ikke ophævet, men ophørte med at have praktisk betydning. I Danmark blev det herefter i praksis antaget, at centralkursen skulle lægges til grund ved udregningen af modværdien af guldfrancbeløbene i ansvarsbegrænsningsreglerne i transportlovgivningen.

I 1973 brød også centralkurssystemet sammen, og siden da har de vigtigste valutaers kurser været flydende. Centralkurserne blev, ligesom pariværdierne, ikke ophævet, men ophørte med at have praktisk betydning. I en række tilfælde er centralkurser alligevel blevet ændret siden, navnlig i forbindelse med ændringer af interventionskurser inden for det europæiske valutakurssamarbejde (»valutaslangens«).

Allerede i 1960'erne var det internationale valutasytems struktur blevet taget op til overvejelse. Et første resultat af disse overvejelser blev etableringen i 1969 af systemet med særlige trækingsrettigheder (SDR) som betalingsmiddel. Valutafondens medlemslande fik tildelt SDR i forhold til deres kvoter i fonden. SDR blev defineret med samme guldindhold, som dollaren havde indtil december 1971, d.v.s. 0,888671 gram fint guld. En SDR var således oprindeligt lig med en dollar.

Sammenbruddet af centralkurssystemet i 1973 medførte også problemer i Valutafonden med hensyn til vurderingen af SDR-transaktioner. For at fremme SDR's anvendelighed og sikre SDR mod

store værdiudsving indførte Valutafondens styrelse i 1974 en ny metode til at fastsætte værdiforholdet mellem SDR og de enkelte medlemslandes valutaer. Værdien af 1 SDR blev herefter bestemt af en »kurv« sammensat af de 16 vigtigste valutaer. Kurven blev lavet for at fastsætte værdien af medlemslandenes valuta ved transaktioner med Valutafonden og kaldes derfor i det følgende »transaktions-SDR«.

SDR-kurvens værdi beregnes dagligt af Valutafonden, og transaktionsværdien af 1 SDR i medlemslandenes valutaer offentliggøres. Den kan her i landet oplyses af Nationalbanken.

Værdien af en SDR var herefter fastsat på to forskellige måder – dels som en bestemt mængde guld, dels som værdien af en kurv af valutaer (transaktions-SDR).

Danmark anmeldte den 29. august 1977 en centralkurs til Valutafonden, hvorefter 1 SDR var lig 8,56656 kr. Ved at benytte guldefinitionen af SDR kunne guldindholdet i kronen og værdien i danske kroner af de forskellige guldfranc beregnes. 1 Poincaréfranc svarede herefter til 0,568264 kr.

Man kan imidlertid også beregne værdien af en guldfranc på en anden måde, nemlig ved at sætte transaktionsværdien af SDR, d.v.s. et bestemt antal d.kr. i forhold til værdien af den gulddefinerede SDR, d.v.s. en bestemt mængde guld. Antager man, at den gulddefinerede SDR har samme værdi som transaktions-SDR, svarede 1 Poincaréfranc den 31. marts 1978 til 0,456438 kr.

Den 1. april 1978 trådte der som nævnt under 1 en ændring af overenskomsten om Valutafonden i kraft, hvorefter guldets også formelt fjernes som fundament for valutasyttemet. Herefter er SDR ikke længere defineret i guld, og de tidligere anmeldte pariværdier og centralkurser er bortfaldet. Grundlaget for valutasyttemet skal fremover være transaktions-SDR. Principperne for beregningen af værdien af en SDR kan ændres efter vedtagelse i Valutafonden.

Efter den 1. april 1978 kan de to ovennævnte omregningsmetoder, der bygger på centralkursen og/eller guldefinitionen af SDR, heller ikke formelt benyttes. Da det som nævnt ovenfor i Danmark er fast antaget i praksis, at omregningen ikke skal ske på grundlag af guldets værdi på det fri marked, kan der imidlertid ikke påvises andre holdbare metoder for omregningen. En af de to nævnte metoder må derfor, indtil de nødvendige lovændringer er trådt i kraft, alligevel benyttes. I retspraksis er det ikke afklaret, hvilken metode der skal anvendes.

Med hensyn til omregningen i tiden indtil lovforslaget kan træde i kraft, er handelsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder og justitsministeriet af den opfattelse, at omregningen bør ske på grundlag af den tidligere gulddefinition af SDR og den på omregningstidspunktet gældende transaktionsværdi for SDR. D.v.s. at en Poincaréfranc pr. 31. marts 1978 er lig med 0,456438 kr. Begrundelsen for valget af denne omregningsmåde er, at det som nævnt under 1 er formålet med de gældende guldfranc-bestemmelser, at værdierne af de angivne beløb skal være upåvirkede af valutakursændringer, og dette formål tilgodeses bedst, hvis man følger den omregningsmetode, der bygger på transaktionsværdien af SDR. Metoden er endvidere i overensstemmelse med den måde, hvorpå guldfrancbeløb er omregnet til SDR i forbindelse med ændring af internationale konventioner, jfr. nedenfor under 4, og den fører derfor til beløb, der ligger meget tæt op ad de beløb, som vil følge af forslagets regler.

4. Forholdene på valutamarkedet har som nævnt ført til ændring af guldfrancbestemmelserne i en række konventioner. På en international konference i Montreal i 1975 blev der således vedtaget to protokoller om ændring af ansvarsbegrænsningsreglerne i Warszawa-konventionen fra 1929 om international luftbefordring og Warszawa-konventionen, som ændret ved Haag-protokollen fra 1955. Efter de to Montreal-protokoller indføres transaktions-SDR som regningsenhed i stedet for den tidligere anvendte Poincaréfranc. Hvis lovgivningen i en stat, som ikke er tilsluttet Den internationale Valutafond, forbyder brugen af SDR, kan staten dog tage forbehold om i stedet at benytte Poincaréfranc for så vidt angår retssager, der finder sted i den pågældende stat. Omregningen fra Poincaréfranc til statens valuta skal ske efter regler, der fastsættes af staten selv.

Det var ikke hensigten med Montreal-protokollerne at ændre ansvarsbegrænsningsbeløbenes størrelse. Beløbene måtte imidlertid omregnes fra Poincaréfranc til transaktions-SDR. Ved denne omregning blev det lagt til grund, at værdien af den gulddefinerede SDR svarede til transaktions-SDR'en. Ved at sammenholde guldindholdet i SDR og Poincaréfranc kunne det beregnes, at 1 SDR omtrentlig svarer til 15 Poincaréfrancs, og omregningsforholdet 1-15 blev herefter anvendt.

Montreal-protokollerne træder i kraft, når de er ratificeret af 30 stater. Protokollerne er undertegnet af Danmark og en lang række andre lande,

men er pr. 1. september 1978 kun ratificeret af en enkelt stat.

På en international konference i London 1976, hvis hovedformål var at vedtage en ny konvention om begrænsning af rederes ansvar, fulgte man ved fastsættelse af ansvarsbegrænsningsreglerne principperne fra de to Montreal-protokoller om som hovedregel at benytte transaktions-SDR med mulighed for de lande, der ikke er tilsluttet Den internationale Valutafond, til fortsat at benytte Poincaréfranc. I tilslutning til denne konference blev der endvidere vedtaget ændringsprotokoller til tre eksisterende konventioner, nemlig den tidligere omtalte passagerkonvention fra 1974, olieansvarskonventionen fra 1969 og en i tilslutning til denne konvention vedtaget konvention fra 1971 om oprettelse af en international fond for erstatning af skader ved olieforurening. De 3 stort set enslydende ændringsprotokoller til disse konventioner gik alle ud på at indføre SDR som beregningsenhed efter de retningslinier, der var fulgt ved Montreal-protokollerne.

Det var heller ikke i forbindelse med vedtagelsen af protokollerne til de søretlige konventioner hensigten at ændre ansvarsbegrænsningsbeløbenes størrelse. Beløbene i Poincaréfranc ønskedes kun omregnet til SDR. Ved omregningen anvendtes samme metode som ved ændringen af de luftretlige konventioner. 1 SDR beregnedes således til at modsvare 15 Poincaréfrancs.

På et møde i Centralbureauet for internationale jernbanebefordringer har deltagerstaterne i slutningen af 1977 vedtaget en tillægsbestemmelse til jernbanekonventionerne, hvorefter guldfrancs i praksis erstattes af SDR. Tillægsbestemmelsen, der har karakter af en fortolkning af jernbanekonventionerne, fastsætter således den procedure, hvorefter guldfrancs skal omregnes til national mønt. Omregningen af Germinalfrancs til SDR er sket på samme måde som ved ændringerne af luft- og søretskonventionerne. 1 SDR er beregnet til at svare til 3 Germinalfrancs.

Tillægsbestemmelsen er tiltrådt af Danmark og indkorporeret i dansk ret, jfr. bekendtgørelse nr. 19 af 13. april 1978, Lovtidende C.

Inden for De forenede Nationers økonomiske Kommission for Europa er der i juli 1978 vedtaget en protokol om ændring af konventionen om fragtaftaler ved international godsbefordring ad landevej (CMR). Efter ændringen erstatter SDR Germinalfrancen som regningsenhed for begrænsningsbeløbene i konventionen. Omregningen af guldfranc til SDR er sket på samme måde, som ved ændringerne af de øvrige konventioner. Det er

således lagt til grund, at 1 SDR svarer til 3 Germinalfrancs.

Med henblik på at ændre de eksisterende søretskonventioner, hvor man endnu ikke har indført SDR som beregningsenhed, foregår der for tiden forhandlinger i Comité Maritime International, som er en privat organisation, der udformer udkast til søretlige konventioner til senere forelægelse på internationale konferencer.

Inden for Organisationen for økonomisk samarbejde og udvikling (OECD) arbejdes der med en revision af konventionerne om erstatning for atomskader, hvorefter SDR indføres som beregningsenhed for ansvarsbegrænsningsbeløbene i stedet for de nu benyttede afregningsenheder, der består af en vis mængde guld.

5. Reglerne om ansvarsbegrænsning spiller en central rolle inden for transportretten. Det er derfor uheldigt, at der, som det fremgår af redegørelsen ovenfor under 3, er opstået usikkerhed med hensyn til begrænsningsbeløbenes størrelse. Usikkerheden vil kunne medføre forsinkelser og misforståelser med hensyn til regulering af erstatningskrav og til forhøjelser af forsikringspræmier, fordi forsikringsselskaberne ikke har sikre oplysninger om størrelsen af den risiko, de forsikrer.

På internationalt plan vil det være uheldigt, hvis forskellige fortolkninger af guldfranc-bestemmelserne fører til, at der ikke som hidtil gælder fælles ansvarsgrænser i de mange lande, som har tilsluttet sig transportretskonventionerne. Det vil være særlig uheldigt, hvis domstolene visse steder i udlandet skulle lægge prisen på det fri guldmarked til grund ved omregningen af guldfrancbeløb, idet dette vil føre til en pludselig voldsom stigning af ansvarsbegrænsningsbeløbene.

Det er på denne baggrund ønskeligt, at de lande, der er tilsluttet de gældende konventioner, hurtigt gennemfører de vedtagne ændringsprotokoller. Endvidere bør der for så vidt angår de guldfrancbestemmelser i lovgivningen, der bygger på konventioner, med hensyn til hvilke der endnu ikke er vedtaget ændringsprotokoller, i fornødent omfang gennemføres regler, som fjerner usikkerheden vedrørende størrelsen af ansvarsbegrænsningsbeløbene. På møder mellem de berørte ministerier er der opnået enighed om en fælles udførmning af en sådan lovgivning i de nordiske lande.

I Sverige og Norge er der herefter gennemført love om ændring eller omregning af guldfrancbestemmelserne, der er trådt i kraft i henholdsvis april og maj 1978. I en række andre lande i Vesteuropa er der gennemført eller stillet forslag om regler med et tilsvarende sigte.

a. Efter forslaget ændres de guldfranc-regler i den transportretlige lovgivning, som bygger på *konventioner, hvortil der er vedtaget ændringsprotokoller*, i overensstemmelse med disse. Der indføres således ansvarsgrænser udtrykt i SDR i sølovens §§ 192, 193 og 270, i luftfartsloven og i loven om fragtaftaler ved international godsbeholdning ad landevej. Disse ændringer vil gøre det muligt for Danmark at ratificere de protokoller til henholdsvis sø- og luftretskonventionerne, der blev vedtaget på Montreal- og London-konferencen og den i juli 1978 vedtagne protokol til CMR-konventionen, jfr. ovenfor under 4.

For så hurtigt som muligt at undgå usikkerhed med hensyn til ansvarsbegrænsningsbeløbenes størrelse foreslås det, at ændringerne træder i kraft den 1. april 1979. Guldfranc-bestemmelserne i de nævnte konventioner gælder ganske vist formelt fortsat, fordi ændringsprotokollerne endnu ikke er ratificeret af tilstrækkeligt mange lande til, at de er trådt i kraft. Da hensigten med protokollerne kun har været at foretage en nødvendig tilpasning af konventionerne til det ny valutasystem og ikke at gennemføre realitetsændringer af ansvarsbegrænsningsbeløbenes størrelse, kan det imidlertid ikke antages, at Danmark under de foreliggende omstændigheder, hvor guldet ikke længere danner grundlag for valutasystemet, handler i strid med internationale forpligtelser ved straks at sætte de lovændringer, som protokollerne foranlediger, i kraft.

b. Med hensyn til de danske guldfranc-regler i transportlovgivningen, der bygger på *konventioner, som endnu ikke er ændret*, foreslås det, at vedkommende minister bemyndiges til ved bekendtgørelse at fastsætte, hvorledes guldfranc-beløbene skal omregnes til SDR. De regler, det drejer sig om, er sølovens § 120, stk. 2, og § 235, stk. 1 og 2, jfr. § 235, stk. 3. Det er hensigten i en bekendtgørelse at foreskrive, at omregningen skal ske efter de forholdstal, der er lagt til grund ved udarbejdelsen af de vedtagne ændringsprotokoller. 1 SDR svarer herefter til 15 Poincaréfrancs. Det må formentlig antages, at disse omregningsforhold også vil blive lagt til grund i forbindelse med vedtagelsen af kommende ændringsprotokoller til guldfranc-regler i internationale konventioner på sørettens område. De foreslåede regler vil gøre det muligt for Danmark at ratificere disse ændringsprotokoller.

Det kan ikke antages, at Danmark handler i strid med internationale forpligtelser ved at gennemføre sådanne regler, som præciserer, hvorledes guldfranc skal omregnes. Af den ovenfor anførte

begrundelse for, at de vedtagne ikke-ikrafttrådte ændringsprotokoller straks kan gennemføres, følger også, at Danmark, på områder hvor tilsvarende protokoller forberedes, men endnu ikke er vedtaget, kan gennemføre regler om omregning af guldfranc til SDR.

Det har været overvejet også at indføre ansvarsbegrænsningsbeløb udtrykt i SDR direkte i de heromhandlede lovbestemmelser. Af hensyn til ikke at foregribe resultatet af kommende internationale konferencer er det imidlertid fundet rigtigst at fastsætte omregningsforholdet guldfranc/SDR i en bekendtgørelse. Ved denne ordning opnås det, at ansvarsgrænserne hurtigt kan ændres, hvis der ved de fremtidige ændringsprotokoller skulle blive vedtaget andre omregningsforhold mellem guldfranc og SDR end de hidtil anvendte. Protokollerne vil endvidere, selv om der benyttes andre omregningsforhold, kunne ratificeres af Danmark uden lovændringer.

c. I lighed med den lovgivning, der er gennemført i Norge og Sverige, foreslås guldværdibestemmelserne i loven om erstatning for atomskader (nukleare skader) ikke ændret. Baggrunden herfor er, at der i forbindelse med arbejdet i OECD med at indføre SDR som regningsenhed for begrænsningsbeløbene i atomansvarskonventionerne er rejst spørgsmål om en forhøjelse af ansvarsbeløbenes størrelse. Det er derfor endnu uafklaret, på hvilken måde konventionerne vil blive ændret.

6. I de love, der ændres ved forslaget, vil begrænsningsbeløbene herefter være udtrykt i SDR enten i selve lovteksten eller i en bekendtgørelse. Værdien af transaktions-SDR i nationale valutaer udregnes dagligt af Valutafonden i Washington, og oplysning herom sendes til de forskellige centralbanker, herunder Danmarks Nationalbank. På grund af tidsforskellen modtager Nationalbanken imidlertid først oplysning om kursen efter kontortids ophør den pågældende dag. I de tilfælde, hvor omregningen skal ske i forbindelse med afsigelse af dom eller på en bestemt anden dag, må den kurs, der den pågældende dag kan oplyses af Nationalbanken, derfor lægges til grund.

7. Forslaget har været til udtalelse hos følgende myndigheder og organisationer:

Handelsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder, udenrigsministeriet, miljøstyrelsen, energistyrelsen, præsidenten for østre landsret, præsidenten for vestre landsret, præsidenten for sø- og handelsretten, Den danske Dommerforening, DSB, generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet, Danmarks Nationalbank, Advokatrådet, Provinces-

handelskammeret, Danmarks Rederiforening, Rederiforeningen af 1895, Rederiforeningen for mindre skibe, Grosserer-Societetet, Industrirådet, Assurandørsocietetet, Assuranceforeningen Skuld, Oliebranchens Fællesrepræsentation, Danish Shippers' Council, Bilfærgernes Rederiforening, SAS, Sterling Airways A/S, Conair A/S, Maersk Air, Grønlandsfly A/S, Cimber Air, Erhvervsflyvnings Sammenslutning, Dansk Pool for Luftfartsforsikring, Landsforeningen Danske Vognmænd, Dansk Speditørforening, Erhvervenes Trafikudvalg og Dansk Atomforsikrings Pool.

8. Lovforslaget medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til §§ 192 og 193.

Disse bestemmelser fastsætter begrænsningsbeløbene i sølovens passagerkapitel. Som nævnt under de almindelige bemærkninger svarer indholdet af dette kapitel til den i 1974 gennemførte passagerkonvention, som ved en protokol i 1976 blev ændret, således at SDR blev indført som regningsenhed. For at gøre det muligt for Danmark at ratificere denne protokol ændres guldfrancbeløbene til SDR i såvel §§ 192 som 193. I konsekvens heraf ændres endvidere henvisningen i § 192, stk. 5, 1. pkt., således at der henvises til definitionen af SDR i § 235, stk. 3, 2. pkt.

Til § 235, stk. 3.

Reglen definerer, hvad der forstås ved en Poincaréfranc. Som nyt 2. pkt. gives der handelsministeren hjemmel til ved bekendtgørelse at fastsætte, hvorledes ansvarsbegrænsningsbeløb udtrykt i Poincaréfranc skal omregnes til SDR. Dette vil få betydning for § 120, stk. 2, i godsbefordringskapitlet og § 235, stk. 1 og 2, i rederibegrænsningskapitlet, der begge bygger på internationale konventioner, hvortil der endnu ikke er vedtaget ændringsprotokoller om indførelse af SDR som regningsenhed.

Til § 270, stk. 1.

Reglen indeholder begrænsningsbeløbene for ansvar for olieskader. Den bygger på den i 1969 gennemførte olieansvarskonvention, der ved en protokol fra 1976 blev ændret, således at SDR blev indført som regningsenhed. For også at gøre det muligt for Danmark at ratificere denne protokol ændres guldfrancbeløbene til SDR, og henvisningen i § 270, stk. 4, til § 235, stk. 3, præciseres.

Til § 271, stk. 5, og § 277, stk. 1.

De her stillede forslag er en konsekvens af ønsket om dansk ratifikation af de nævnte ændringsprotokoller, der skal betragtes som en del af de respektive konventioner ved anvendelsen af disse bestemmelser.

Forslaget om ændring af § 271, stk. 5, fører til, at adgangen til ansvarsbegrænsning bevares, hvad enten en begrænsningsfond oprettes i en stat, der alene har ratificeret olieansvarskonventionen eller tillige ændringsprotokollen hertil om indførelse af SDR.

Bestemmelsen i § 277, stk. 1, har til formål umiddelbart at gøre indholdet af fondskonventionen til dansk ret gennem en bekendtgørelse af denne konvention. Forslaget om ændring af denne bestemmelse, hvorefter fondskonventionen som ændret ved protokollen af 1976 gøres til dansk ret, er en konsekvens af, at man som nævnt under de almindelige bemærkninger ønsker at benytte SDR som regningsenhed i sølovens 12. kapitel om ansvar for olieskader.

Til § 2.

Som anført i de almindelige bemærkninger er ansvarsgrænserne i luftfartslovens § 111, stk. 1-3, angivet som den sum i kroner, der i 1969 svarede til guldfranc-beløbene i Warszawa-konventionen, som ændret ved Haag-protokollen. Ved de foreslåede ændringer i nr. 1-3 erstattes krone-angivelsen af beløb angivet i SDR i overensstemmelse med Montreal-protokollen om ændring af Warszawa-konventionen, som ændret ved Haag-protokollen.

Efter nr. 4 optages der i § 111, stk. 5, en definition af SDR og en bestemmelse om omregning af SDR til danske kroner.

Ved § 126, stk. 1, er lov nr. 123 af 7. maj 1937

om befordring med luftfartøj med visse undtagelser opretholdt for så vidt angår befordringsaftaler, der alene falder ind under den oprindelige Warszawa-konvention. Ansvarsbegrænsningerne i 1937-lovens § 22 er angivet i guldkroner. Efter forslaget nr. 5 udtrykkes også disse grænser i SDR. Forslaget er i overensstemmelse med Montreal-protokollen om ændring af Warszawa-konventionen.

Til § 3.

Efter forslaget, der vedrører ansvarsbegrænsningsreglen i loven om fragtaftaler ved international vejtransport, erstattes ansvarsbegrænsningsbeløbet i Germinalfranc af et beløb angivet i SDR i overensstemmelse med den i juli 1978 vedtagne ændring af CMR-konventionen.

I tilslutning hertil foreslås det, at omregningen fra SDR til dansk mønt skal foretages efter kursen på den dag, der afsiges dom, eller den dag, parterne er enige om. Da kursen på SDR svinger fra dag til dag, må det anses for nødvendigt, at det fastslås, hvilken dagskurs der skal benyttes ved omregning. Forslaget er i overensstemmelse med den vedtagne ændring af CMR-konventionen.

Til § 4.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 1979. Som det fremgår af pkt. 3 i de almindelige bemærkninger, er handelsministeriet, ministeriet for offentlige arbejder og justitsministeriet af den opfattelse, at omregningen af guldfranc til dansk mønt i tiden indtil de ny reglers ikrafttræden bør ske på grundlag af den tidligere gulddefinition af SDR og den på omregningstidspunktet gældende transaktionsværdi for SDR.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget.*

§ 1

I søloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 353 af 1. juli 1974, foretages følgende ændringer:

1. I § 192, stk. 1, ændres »700.000 francs« til: »46.666 særlige trækingsrettigheder (SDR)« og »16.000 francs« til: »1.067 SDR«.
 2. I § 192, stk. 2, nr. 1, ændres »10.000 francs« til: »667 SDR«.
 3. I § 192, stk. 2, nr. 2, ændres »50.000 francs« til: »3.333 SDR«.
 4. I § 192, stk. 2, nr. 3, ændres »16.000 francs« til: »1.067 SDR«.
 5. § 192, stk. 5, 1. pkt., affattes således:
»Ved særlige trækingsrettigheder forstås den i § 235, stk. 3, 2. pkt., omhandlede regningsenhed.«
- § 192. Bortfragternes ansvar skal ikke overstige 700.000 francs for hver passager, som dør eller kommer til skade. Ansvar for forsinkelse i forbindelse med befordringen af passageren kan ikke overstige 16.000 francs.
- Stk. 2. Bortfragterens ansvar for tab som følge af, at rejsegods er gået tabt, er blevet beskadiget eller forsinket, kan ikke overstige:
- 1) 10.000 francs pr. passager for håndbagage, som ikke medføres i eller på et medfølgende køretøj,
 - 2) 50.000 francs pr. køretøj for tab af eller skade på køretøjet samt den håndbagage, som medføres i eller på køretøjet, og
 - 3) 16.000 francs pr. passager for tab af eller skade på andet rejsegods.
- Stk. 3. For så vidt angår tab af eller skade på rejsegods som nævnt i stk. 2, nr. 1, gælder begrænsningsbeløbet for hver enkelt hændelse og ellers for hver enkelt rejse.
- Stk. 4. De i stk. 1 og 2 fastsatte grænser for erstatningens størrelse omfatter ikke renter og sagsomkostninger.
- Stk. 5. Ved francs forstås den i § 235, stk. 3, omhandlede møntenhed. Omregning til dansk mønt sker efter kursen på betalingsdagen.
- Stk. 6. Ved udtrykkelig aftale mellem passageren og bortfragteren kan der fastsættes en højere ansvarsgrænse end den i stk. 1 og 2 anførte.
6. I § 193, nr. 1, ændres »1.500 francs« til: »100 SDR«.
 7. I § 193, nr. 2, ændres »200 francs« til: »13 SDR«.
 8. I § 193, nr. 3, ændres »200 francs« til: »13 SDR«.
- § 193. Ved udtrykkelig aftale med passageren kan bortfragteren forbeholde sig ret til i det opståede tab at foretage fradrag på højst:
- 1) 1.500 francs pr. køretøj for skade på køretøj,
 - 2) 200 francs pr. passager for tab af eller skade på andet rejsegods og
 - 3) 200 francs pr. passager for tab som følge af forsinkelse.
9. § 235, stk. 3, affattes således:
»Stk. 3. Ved franc forstås en møntenhed, som består af 65½ milligram guld af en ni-hundredetusindedels finhed. Handelsministeren fastsætter, hvorledes ansvarsbegrænsningsbeløbene skal omregnes til de af Den internationale Valutafond anvendte særlige trækingsrettigheder (SDR). Omregning af

SDR til dansk mønt foretages efter kursen på den dag, da rederen stiller sikkerhed for sit ansvar, eller, hvis sikkerhed ikke stilles, på den dag, da betaling finder sted.«

§ 235. Når ansvaret er begrænset, hæfter rederen med indtil 1.000 francs pr. ton af skibets drægtighed, dog med mindst 150.000 francs.

Stk. 2. Foreligger skade på person, forhøjes ansvarsgrænsen med 2.100 francs pr. ton, dog med mindst 630.000 francs.

Stk. 3. Ved franc forstås en møntenhed, som består af 65½ milligram guld af en nihundredetusindedels finhed. Den omregnes til dansk mønt efter kursen på den dag da rederen stiller sikkerhed for sit ansvar, eller, hvis sikkerhed ikke stilles, på den dag, da betaling finder sted.

Stk. 4. Ved skibets drægtighed forstås, når det gælder maskindrevne skibe, nettotonnagen med tillæg af det rum for maskineriet, der ved beregning af nettotonnagen er trukket fra bruttotonnagen, og når det gælder andre skibe, nettotonnagen.

10. I § 270, stk. 1, ændres »2.000 francs« til: »133 SDR« og »210 mill. francs« til: »14 mill. SDR«.

11. § 270, stk. 4, 1. pkt., affattes således:

»Ved særlige trækingsrettigheder forstås den i § 235, stk. 3, 2. pkt., omhandlede regningsenhed«.

§ 270. Ejeren har ret til at begrænse sit ansvar efter § 267 til 2.000 francs pr. ton af skibets drægtighed. Har ejeren begrænset sit ansvar, kan det samlede erstatningsbeløb dog ikke i noget tilfælde overstige 210 mill. francs. Den nævnte ansvarsgrænse gælder for alt ansvar, som er opstået ved én og samme hændelse eller ved en række af hændelser, der har samme oprindelse.

Stk. 2. Ejeren kan dog ikke begrænse sit ansvar, hvis det grunder sig på fejl eller forsømmelse af ejeren selv, medmindre denne gjorde tjeneste som fører eller medlem i øvrigt af skibets besætning og fejlen eller forsømmelsen blev begået i denne hans egenskab.

Stk. 3. For renter og sagsomkostninger hæfter ejeren uden begrænsning.

Stk. 4. Ved franc forstås den i § 235, stk. 3, omhandlede møntenhed. Ved drægtighed forstås den i § 235, stk. 4, omhandlede tonnage. Kan skibet ikke måles ved anvendelse af de almindelige

målingsregler, skal skibets drægtighed bestemmes som 40 pct. af vægten i tons af den olie, som skibet kan laste.

12. I § 271, stk. 5, indsættes efter »olieforurening«: »eller konventionen som ændret ved protokol af 19. november 1976«.

13. I § 277, stk. 1, indsættes efter »olieforurening«: »som ændret ved protokol af 19. november 1976«.

§ 271. Stk. 5. Har ejeren oprettet en begrænsningsfond i overensstemmelse med Bruxelleskonventionen af 29. november 1969 om ansvar for skader ved olieforurening (ansvarskonventionen) i en fremmed stat, som har tilsluttet sig konventionen, har dette samme virkning for hans ret til ansvarsbegrænsning som oprettelse af en fond ved en dansk domstol.

§ 277. Reglerne i Bruxelleskonventionen af 18. december 1971 om oprettelse af en international fond for erstatning af skader ved olieforurening (fondskonventionen) gælder her i riget og bekendtgøres ved handelsministerens foranstaltning i dens engelske og franske originaltekst og i dansk oversættelse.

§ 2

I lov om luftfart, jfr. lovbekendtgørelse nr. 381 af 10. juni 1969, som ændret senest ved lov nr. 222 af 18. maj 1977, foretages følgende ændringer:

1. § 111, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Medmindre andet følger af § 111 a, er ved befordring af passagerer beforderens ansvar for hver enkelt begrænset til 16.600 særlige trækingsrettigheder (SDR), jfr. stk. 5.«

1. § 111, stk. 1, 1. pkt.

»Medmindre andet følger af § 111 a, er ved befordring af passagerer beforderens ansvar for hver enkelt begrænset til et beløb af 124.205 kr.«

2. § 111, stk. 2, 1. pkt., affattes således:

»Ved befordring af indskrevet rejsegods eller gods er beforderens ansvar begrænset til 17 SDR pr. kg.«

2. § 111, stk. 2, 1. pkt.

»Ved befordring af indskrevet rejsegods eller gods er befordrerens ansvar begrænset til et beløb af 126 kr. pr. kg.«

3. § 111, stk. 3, affattes således:

»For genstande, som passagererne beholder i deres egen varetægt, er befordrerens ansvar begrænset til 332 SDR for hver passager.«

3. § 111, stk. 3.

»For genstande, som passagererne beholder i deres egen varetægt, er befordrerens ansvar begrænset til et beløb af 2.485 kr. for hver passager.«

4. § 111, stk. 5, affattes således:

»Ved SDR menes de særlige trækingsrettigheder, som anvendes af Den internationale Valutafond. Ved erstatningssøgsmål skal omregning af SDR til danske kroner foretages efter kursen på den dag, der afsiges dom.«

4. § 111, stk. 5.

»Sker der ændringer i kronens guldværdi, således som denne er anmeldt til Den internationale Valutafond ved denne lovs ikrafttræden, ændres de anførte erstatningsbeløb i overensstemmelse med den nye guldværdi. Ministeren for offentlige arbejder bekendtgør de således ændrede erstatningsbeløb. I tilfælde af søgsmål foretages omregningen efter guldværdien på den dag, dommen afsiges.«

5. I § 126 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. For de befodringsaftaler, der omhandles i stk. 1, 1. pkt., gælder følgende ansvarsbegrænsninger i stedet for dem, der er angivet i § 22 i lov nr. 123 af 7. maj 1937:

- 1) ved skade på passagerer: 8.300 SDR,
- 2) ved skade på indskrevet rejsegods eller gods: 17 SDR,
- 3) ved skade på rejsegods, der ikke er overgivet i befordrerens varetægt: 332 SDR.

Stk. 3. Ved SDR forstås den i § 111, stk. 5, omhandlede regningsenhed.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

5. § 126, stk. 1 og 2.

»Så længe Warszawakonventionen af 12. oktober 1929 er gældende i forholdet mellem Danmark

og andre stater, som har tilsluttet sig denne overenskomst, men som ikke har ratificeret eller tiltrådt Haag-protokollen af 28. september 1955, skal dog de i lov nr. 123 af 7. maj 1937 om befordring med luftfartøj indeholdte bestemmelser fortsat have gyldighed for befodringsaftaler, som afsluttes efter nærværende lovs ikrafttræden, og som falder ind under Warszawakonventionen af 12. oktober 1929. Bestemmelserne i § 114 finder tilsvarende anvendelse i de nævnte tilfælde. Det samme gælder bestemmelserne i §§ 119 a-119 f og § 121, stk. 2, 2. og 3. punktum. Endvidere finder bestemmelserne i § 112, stk. 2, anvendelse, for så vidt angår befordring, der udføres af en anden befordrer end den, der har indgået befodringsaftalen. Henvisningerne i § 114 og §§ 119 a-119 f til bestemmelserne i kapitel 9 gælder i stedet de tilsvarende bestemmelser i lov nr. 123 af 7. maj 1937.

Stk. 2. Ved befordring af passagerer, udført af dansk lufttrafikforetagende, gælder dog § 111 a.«

§ 3

I lov nr. 47 af 10. marts 1965 om fragtaftaler ved international vejtransport affattes § 29, stk. 2, således:

»Stk. 2. Erstatningen kan dog ikke overstige 8,33 SDR for hvert kilogram manglende bruttovægt. Ved SDR forstås de af Den internationale Valutafond anvendte særlige trækingsrettigheder (SDR). Omregning af SDR til dansk mønt foretages efter kursen på den dag, der afsiges dom, eller den dag, parterne er enige om.«

§ 29. Erstatning for hel eller delvis bortkomst af godset beregnes efter godsets værdi på stedet og tidspunktet for overtagelsen til befordring. Værdien bestemmes efter børsprisen eller i mangel heraf efter markedsprisen. Findes heller ikke en sådan pris, bestemmes værdien efter den sædvanlige værdi af gods af samme art og godhed.

Stk. 2. Erstatningen kan dog ikke overstige et beløb, som svarer til 25 francs for hvert kilogram manglende bruttovægt. Ved franc forstås guldfranc med en vægt af 10/31 gram og 0,900 finholdighed.

Stk. 3. Herudover skal kun fragt, toldafgifter og andre omkostninger ved befodrningen erstattes, med hele beløbet ved fuldstændig bortkomst og med et forholdsmæssigt beløb ved delvis bortkomst.